

Good afternoon, my name is gender equality!

Naslov: Good afternoon, my name is gender equality!

Datum: marec 2025

Avtor:

PIPZ
INŠTITUT

- Jasna Sarhatlić
- Nikolina Borenović

Projekt financira:

**Funded by
the European Union**

KAZALO VSEBINE

UVOD	5
1 PROJEKTNA AKTIVNOST: DELAVNICE IN LIKOVNE STVARITVE	6
2 PROJEKTNA AKTIVNOST: DELAVNICE – ZAMENJAVA TRADICIONALNIH VLOG	10
3 PROJEKTNA AKTIVNOST: ULIČNE IGRE IN ULIČNA RAZSTAVA.....	12
4 PROJEKTNA AKTIVNOST: SPLETNI FORUM O ENAKOSTI.....	15
5 PROJEKTNA AKTIVNOST: OBLIKOVANJE AKCIJSKEGA NAČRTA ENAKOSTI SPOLOV ZA OBČINO JESENICE	17
6 PROJEKTNA AKTIVNOST: OKROGLA MIZA O ENAKOSTI	22
ZAKLJUČEK S PRIPOROČILI	23

KAZALO SLIK

Slika 1: Nabor asociacij vprašanih glede enakosti žensk in moških	6
Slika 2: Odgovor vprašanih glede gospodinjskih del in skrbi za otroke	7
Slika 3: Odgovor vprašanih glede diskriminacije	7
Slika 4: Odgovor vprašanih glede objavljanj tretjih oseb na spletišču brez njihovega dovoljenja	8
Slika 5: Izdelovanje plakata - moja zaveza k enakosti spolov.....	8
Slika 6: Likovne upodobitve razumevanja pojma enakosti spolov učencev in učenk.....	9
Slika 7: Dekleta sestavljajo in vijačijo.....	10
Slika 8: Nasmejani obrazi pri zamenjavi ženskih in moških vlog	11
Slika 9: Ulične igre na Stari Savi	12
Slika 10: Karte "Kdo naj opravi delo?"	13
Slika 11: Ulična razstava ob mladinskem igrišču in ob sprehajalni poti.....	14
Slika 12: Vabilo na okroglo mizo o enakosti spolov	22

KAZALO TABEL

Tabela 1: Akcijski načrt enakosti spolov v občini Jesenice.....	18
---	----

UVOD

»Good afternoon, my name is gender equality!« oziroma po slovensko: »Dober dan, moje ime je enakost spolov!« je dvanajstmesečni projekt, s katerim smo v Inštitutu PIPZ od 1. 4. 2024 do 31. 3. 2025 raziskovali stanje ozaveščenosti na temo enakosti spolov, ki je ena izmed glavnih vrednot EU in tako prek različnih aktivnosti kot so interaktivne delavnice, ulične igre in razstava, okrogla miza, vzpostavitev spletnega foruma itd., osveščali o enakosti spolov v naši lokalni skupnosti - v občini Jesenice.

V tej brošuri so predstavljeni rezultati, ugotovitve in slikovno gradivo posameznih projektnih aktivnosti v okviru projekta Good afternoon, my name is gender equality! ter predlogi za hitrejšo in boljše implementacijo načela enakosti v praksi.

Ker je bilo že na samem začetku projekta ugotovljeno, da pojem enakost spolov povzroča veliko zmede, nejasnosti in celo odpora med ciljnim skupinami in splošno javnostjo, ne glede na njihovo starostno skupino ali druge značilnosti, bomo na tem mestu pričeli z definicijo, ki je skladna z Zakonom o enakih možnostih žensk in moških - ZEMŽM (Uradni list RS, št. [59/02](#), [61/07](#) – ZUNEO-A, [33/16](#) – ZVarD in [59/19](#)):

Enakost spolov je

- enaka in polna udeleženosť ter sodelovanje žensk in moških na vseh družbenih področjih (politika, izobraževanje, zaposlovanje...);
- zagotavljanje enakega položaja in enakih možnosti za uživanje vseh pravic in za razvoj osebnih potencialov ter uživanje enake koristi od rezultatov, ki jih prinaša družbeni razvoj;
- sprejemanje razlik in sprejemanje drugačnosti med moškimi in ženskami ter enako vrednotenje teh razlik;
- koncept, kjer ženske in moški ne želimo postati isti, podobni oziroma enaki;
- odpravljanje neravnovesij v javnem in zasebnem življenju.

Enakost spolov je formalno-pravna enakost, je torej tista, ki je zapisana z zakoni (*de jure*) in hkrati predstavlja enakost v realnih okoliščinah, v praksi, v vsakdanjem življenju (*de facto*):

enakost spolov > enakopravnost spolov

enakost spolov = *de jure* + *de facto*

enakopravnost spolov = *de jure*

1 PROJEKTNA AKTIVNOST: DELAVNICE IN LIKOVNE STVARITVE

Pred izvedbo treh dvournih delavnic smo anketirali 53 osmošolcev in osmošolk lokalne osnovne šole. Iz anketnih odgovorov, ki so dostopni na naši spletni strani www.institut-pipz.si/izobrazevalne-institucije-na-jesenice, lahko razberemo:

- da ženske še vedno opravijo dobršen del gospodinjskih del;
- da se moškim pripisuje večja odgovornost za finančno vzdrževanje družine;
- da prevladuje prepričanje o tem, da so moški boljši vozniki avtomobilov;
- da se ne razume dobro kaj pomeni diskriminatorna obravnava,
- da stereotip kot pojem še vedno ni dobro in popolnoma razumljen, medtem ko slednje ne velja za definicijo spletnega nasilja;
- da večinoma menijo, da šola ne zagotavlja vsem učencem in učenkam enakih možnosti in enake obravnave ali pa tega sploh ne vedo;
- da pretežno ne vedo, če se šola, ki jo obiskujejo, bori proti stereotipom;
- itd.

Po vsebinski izvedbi interaktivnih delavnic smo zastavili nekaj vprašanj na temo razumevanja enakosti spolov, diskriminacije in spletnega nasilja. V nadaljevanju bomo izpostavili samo nekatera.

Na vprašanje o prvi asociaciji oziroma besedi, ki jo povezujejo z enakostjo žensk in moških, je v vseh treh osmih razredih lokalne osnovne šole uradno odgovorilo 37 učencev in učenk, čeprav jih je bilo skupno 53. Vsi prisotni namreč niso imeli pri sebi pametnih telefonov, zato so bili nekateri odgovori prek spletnega orodja Mentimeter podani v dvojicah. Enakost žensk in moških, kot je prikazano na sliki 1, so večinoma povezovali s pravicami, demokracijo, enakostjo, enakovrednostjo in enakopravnostjo.

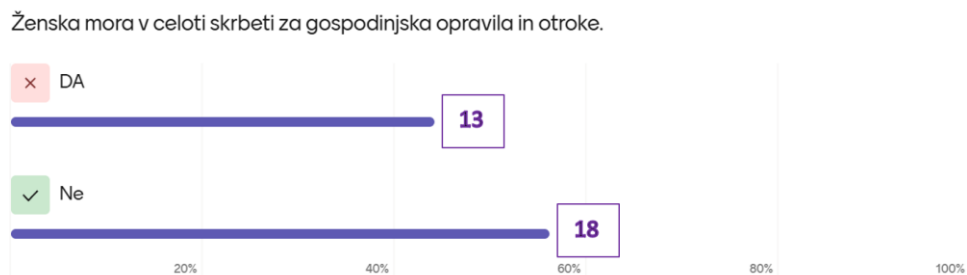
Slika 1: Nabor asociacij vprašanih glede enakosti žensk in moških

Vir: lasten, anektiranje

Na vprašanje glede gospodinjskih opravil in skrbi za otroke, jih je 13 menilo, da je to delo v celoti v domeni žensk, 18 učencev in učenk se s tem ni strinjalo, 6 pa je ostalo vzdržanih.

Slika 2: Odgovor vprašanih glede gospodinjskih del in skrbi za otroke

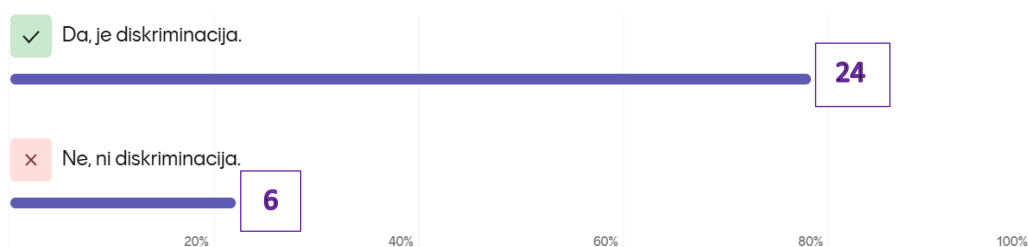

Vir: lasten, anketiranje

Na vprašanje o diskriminaciji na podlagi veroizpovedi je odgovorilo 30 učencev in učenk, 7 jih je ostalo vzdržanih. 24 jih je odgovorilo, da prepoved vpisa na vadbo zaradi veroizpovedi razumejo kot diskriminacijo, medtem ko 6 učencev in učenk ni smatralo te prepovedi za diskriminatorno obravnavo.

Slika 3: Odgovor vprašanih glede diskriminacije

V klubu karateja, kamor ste prišli prvič, vam prepovedo, da se vpišete na vadbo zato, ker ste budistične veroizpovedi.

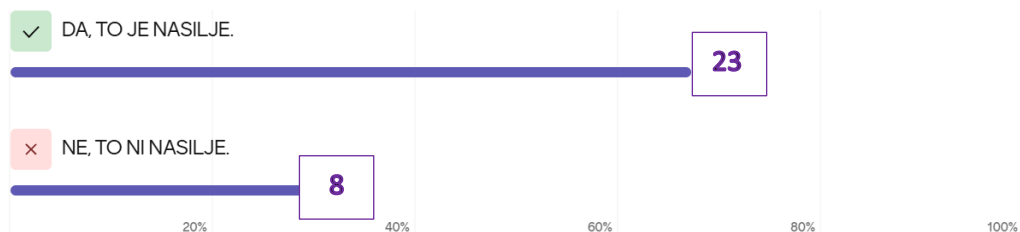

Vir: lasten, anketiranje

Na vprašanje o spletni objavi posnetka neke druge osebe brez dovoljenja in vednosti, je odgovorilo 31 od 37 učencev in učenk. 23 jih je menilo, da objava na takšen način pomeni izvajanje nasilja, 8 pa se jih s tem ni strinjalo, kar pomeni, da navedenega ne smatrajo za nobeno vrsto nasilja, 6 vprašanih pa ni odgovorilo na zastavljeno vprašanje.

Slika 4: Odgovor vprašanih glede objavljanj tretjih oseb na spletišču brez njihovega dovoljenja

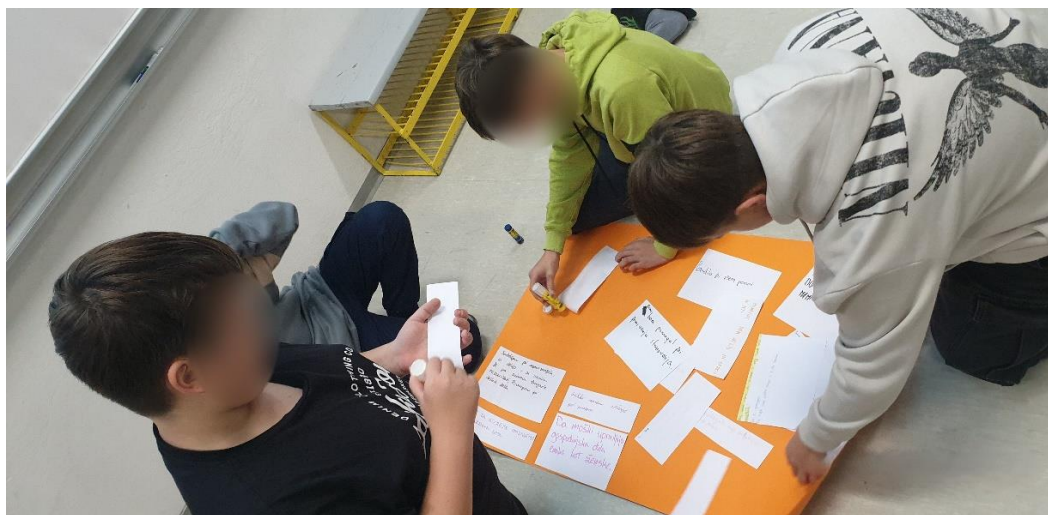
Na Instagramu ali drugem družbenem profilu pogosto objavljaš posnetke svojega sošolca ali sošolke brez njegovega oziroma njenega dovoljenja.

Vir: lasten, anketiranje

Delavnice smo zaključili z likovno upodobitvijo razumevanja pojma enakosti spolov ter z zapisi zavez, s katerimi bodo učenci in učenke lahko pripomogli k večji enakosti žensk in moških na osebni ravni oziroma v svojem okolju. V svojih zapisih so se večinoma odločili, da bodo mamam več pomagali pri čiščenju hiše in drugih gospodinjskih delih. Zapise zavez smo tudi ovekovečili na plakatu.

Slika 5: Izdelovanje plakata - moja zaveza k enakosti spolov

Vir: lasten

Razumevanje pojma enakosti spolov ali sporočilo, ki so ga želeli poslati v svet na temo enakosti, so učenci in učenke tudi likovno upodobili. Večinoma so risali zamenjavo tradicionalnih vlog na podlagi spola - na primer žensko v vlogi taksistke, hokejistke ali avtomehaničarke, moškega v vlogi baletnika, pomivalca posode, kuharja in podobno.

Slika 6: Likovne upodobitve razumevanja pojma enakosti spolov učencev in učenk

Vir: lasten

Predlogi za hitrejšo uveljavitev načela enakosti spolov v izobraževalnih institucijah:

- I. več ozaveščevalnih dogodkov na temo enakosti žensk in moških – lahko v obliki iger, delavnic, likovnega ustvarjanja in drugih inovativnih in za mlade zanimivih pristopov,
- II. več povezovanj in sodelovanj z institucijami, ki delujejo na področju enakosti, ne glede na sektor iz katerega prihajajo,
- III. priprava in sprejem smernic za uveljavljanje enakosti spolov na ravni šole - za kadrovske vire,
- IV. priprava in sprejem smernic za uveljavljanje enakosti spolov po razredih - za učence in učenke. Smernice lahko na ravni razreda spišejo učenci in učenke sami, ob pomoči razrednika oziroma razredničarke ali druge strokovne osebe,
- V. redna neformalna izobraževanja kadrovskih virov glede uveljavljanja načela enakosti spolov na področjih, kjer delujejo.

2 PROJEKTNA AKTIVNOST: DELAVNICE – ZAMENJAVA TRADICIONALNIH VLOG

V drugem sklopu delavnic smo izvajali praktične aktivnosti, kot metodo interaktivnega pristopa, ki v izobraževalno-ozaveščevalno izkušnjo vnašajo oprijemljivo in izkustveno učenje. Dekleta in ženske so se lahko preskusile v vlogah, ki so običajno značilne za moški spol in obratno, fantje in moški so se preizkusili v tako imenovanih »ženskih« vlogah. Dekleta in ženske so lahko boksale s pravimi boksarskimi rokavicami ter z izvijači ter drugimi orodji sestavljale in montirale različne kreacije, medtem ko so fantje in moški vrteli svoje boke s hula-hop obročem, poskusili različne joga položaje in previli, preoblačili ter nahranili dojenčke. Ena večurna delavnica za mlade do 30 let je potekala v prostorih Obrtne zbornice Jesenice, tri delavnice pa so potekale v Varstveno delovnem centru in bile namenjene osebam s težavami v duševnem razvoju, kar pomeni, da smo sledili konceptu vključevanja najbolj ranljivih oseb v razumevanje koncepta enakosti spolov.

Opazili smo velik odpor in zadržanost fantov in moških, tudi tistih, ki spadajo v skupino ranljivih oseb, še posebej pri delu z dojenčki. Dekleta in ženske so se brez zadržkov in oklevanj lotile nalog vijačenja in sestavljanja. Mlajšo populacijo moških smo opogumili za opravljanje nalog nege in hranjenja dojenčkov s sladkimi darili, malo starejše pa motivirali z nasmehom in spodbudnimi besedami.

Slika 7: Dekleta sestavljajo in vijačijo

Vir: lasten

Slika 8: Nasmejani obrazi pri zamenjavi »ženskih« in »moških« vlog

Vir: lasten

Opazovanja s terena potrjujejo, da so spolne vloge še vedno globoko zakoreninjene v družbeni zavesti. "Ženske" in "moške" naloge ostajajo močno normirane, kar pogosto omejuje razvoj posameznikov in posameznic zunaj pričakovanj njihovega spola.

Predlogi za dolgoročno preseganje spolnih stereotipov:

- I. vključevanje vsebin o enakosti spolov že v zgodnje izobraževanje, z igrami, zgodbami in dejavnostmi, ki razbijajo klišejske predstave o tem, kaj je "primerno" za deklice in dečke;
- II. vidna reprezentacija raznolikih spolnih vlog v medijih, šolah in skupnostih – npr. moški, ki negujejo otroke ali kuhajo, ter ženske, ki vodijo gradbišča ali popravljajo kolesa;
- III. delavnice za starše in pedagoge, ki jih usposobijo za prepoznavanje in preprečevanje prenosa spolnih stereotipov na otroke in mladostnike;
- IV. redna vključitev podobnih izkustvenih aktivnosti v šolski in občolski program, kjer udeleženci in udeleženke skozi prakso razumejo, da sposobnosti in interesi niso pogojeni s spolom;
- V. spodbujanje moških, da sodelujejo v vlogah skrbstva (npr. s programi očetovstva, aktivnim vključevanjem v vrtce ipd.), s čimer se normalizira njihova prisotnost v teh kontekstih;
- VI. jezik kot orodje spremembe – izogibanje izražanju, ki nalaga spolne oznake dejavnostim (npr. "ženska dela", "moške igre"), in spodbujanje nevtralnega, vključujočega govora;
- VII. v samem mestnem jedru je treba izvajati več ozaveščevalnih javnih dogodkov o enakosti spolov z namenom povzročanja sprememb, pri čemer je treba dati velik pomen metodi vključevanja najranljivejših skupin v ta ozaveščevalni koncept.

Takšni ukrepi lahko dolgoročno pripomorejo k družbi, kjer vloge niso več določene s spolom, temveč z željami, talenti in vrednotami posameznika in posameznice.

3 PROJEKTNA AKTIVNOST: ULIČNE IGRE IN ULIČNA RAZSTAVA

Preko zabavnih in interaktivnih iger na temo enakosti spolov smo na Trgu na Stari Savi na Jesenicah v času Jožefovega sejma spodbujali vse mimoidoče – otroke, mladostnike in mladostnice ter odrasle – k razmisleku o tradicionalnih spolnih vlogah ter jih opogumili, da se preizkusijo v aktivnostih, ki jih družba pogosto povezuje z nasprotnim spolom. S tem smo želeli razbijati predsodke in spodbujati enake možnosti za vse, ne glede na spol.

Dekleta in ženske so lahko preizkusile svoje spretnosti pri sestavljanju, vijačenju in uporabi orodja, s čimer smo želeli pokazati, da so tehnična dela dostopna in primerna za vsakogar. Fantje in moški pa so imeli priložnost, da previjejo, oblečejo in nahranijo dojenčka, s čimer smo poudarili, da skrb za otroke ni zgolj ženska vloga, temveč nekaj, kar lahko enako uspešno opravljajo tudi moški.

Slika 9: Ulične igre na Stari Savi

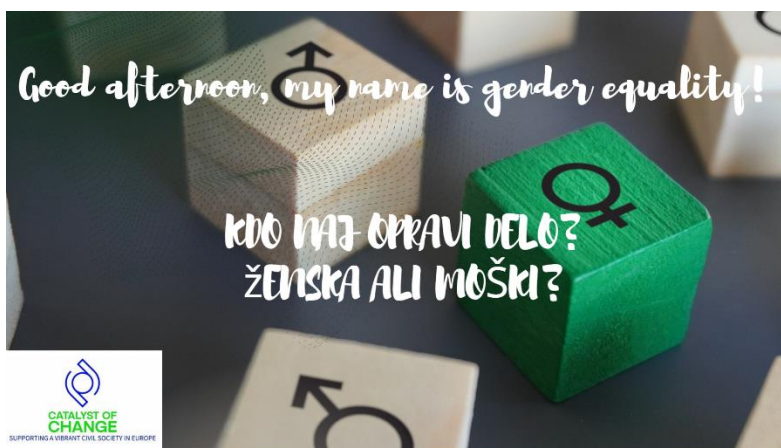

Vir: lasten

Da so udeleženci in udeleženke lahko izrazili svoje občutke in razmišljanja o ženskih in moških vlogah v družbi, so imeli možnost, da svoje vtise tudi narišejo in jih delijo z ostalimi. S tem smo želeli spodbuditi odprt pogovor in refleksijo o tem, kako doživljamo in dojemamo vloge spolov v vsakdanjem življenju.

Poleg tega smo izvedli tudi posebno igro s kartami, ki je zasnovana tako, da na zabaven in poučen način odpravlja zakoreninjene stereotipe o tem, kaj je "primerno" za ženske in kaj za moške. Kartice so vsebovale različne izjave in situacije ter tako izzvale razmišljanje ter spodbudile pogovor o enakosti spolov in pravičnejši družbi.

Slika 10: Karte "Kdo naj opravi delo?"

Vir: lasten

Z ulično razstavo slik, ki ponazarjajo dojemanje enakosti spolov mladoletne lokalne šolajoče populacije, smo želeli aktivirati in spodbuditi razpravo in razmišljanje na temo enakosti žensk in moških, zato smo slike izobesili ob najbolj obiskani sprehajalni poti v mestu, ob mladinskem igrišču in v času Pomladnega teka na Stari Savi na Jesenicah.

Slika 11: Ulična razstava ob mladinskem igrišču in ob sprehajalni poti

Vir: lasten

S to aktivnostjo smo želeli širiti zavedanje o pomenu enakosti, zmanjševati predsodke in ustvarjati bolj vključujočo družbo, v kateri imajo vsi, ne glede na spol, enake možnosti za izbiro svojih interesov, poklica in življenjske poti.

Predlogi ukrepov za dolgoročne učinke:

- I. delavnice za starše, učitelje in učiteljice, ki imajo pomemben vpliv na vzgojo in oblikovanje stališč otrok glede prepoznavanja in odpravljanja lastnih spolnih stereotipov, vključujoče vzgojne metode, enakopravno spodbujanje otrok;
- II. šolski programi o enakosti spolov kot je na primer vključitev tem enakosti spolov v redni učni načrt (npr. v državljansko vzgojo, etiko), v debatne in izbirne krožke in podobno;
- III. razstava s povratnimi informacijami obiskovalcev in obiskovalk na prihodnjih dogodkih omogoči, da obiskovalci in obiskovalke ob slikah dodajo svoje misli ali odzive (npr. s samolepilnimi listki), kar spodbudi še več interakcije in pogovora;
- IV. tematski dnevi v središču mesta za vse - organizacija "Dneva zamenjanih tradicionalnih vlog" z namenom preizkusiti se v netipičnih vlogah, s ciljem empatije in boljšega razumevanja vsakdanjega dela drugega spola;
- V. digitalna kampanja (npr. na družbenih omrežjih), ki vključuje kratke posnetke s predstavitvami aktivnosti, vtisov udeležencev in udeleženk z dogodka ter informacij o enakosti spolov;
- VI. digitalna kampanja - izzivi (ang. challenges), ki vabijo ljudi, da delijo posnetke, kako sami podirajo stereotipe na podlagi spola.

4 PROJEKTNA AKTIVNOST: SPLETNI FORUM O ENAKOSTI

Vzpostavili smo FORUM O ENAKOSTI na uradnem spletišču Inštituta PIPZ, dostopnem na:

- povezavi www.institut-pipz.si/forum/ ali
- prek QR kode

kjer lahko vsi zainteresirani občani in zainteresirane občanke odpirajo razprave in prigrasijo svoje osebno mnenje, predloge in stališča na temo enakosti žensk in moških. Forum je usmerjen v izražanje mnenj na temo razlik med spoloma na različnih področjih – v skupnosti, pri delu, izobraževanju, politiki, znanosti, domačem okolju ali pri sprejemanju odločitev, vodstvenih položajih in napredovanjih, družinskih obveznostih in starševstvu. Forum je priložnost, da spregovorimo o neuravnoteženosti, ki predstavlja tveganje za diskriminacijo na podlagi spola. Iščejo se rešitve in ideje, ki bi privedle k večji enakosti spolov, doseganju polne udeležnosti žensk in moških na vseh družbenih področjih ter zagotovitvi enakega položaja in enakih možnosti za uživanje vseh pravic in uživanje enake koristi od rezultatov družbenega razvoja.

Forum zahteva registracijo (vnos podatkov), nato pa se lahko začne sodelovanje v debati. Z registracijo oziroma vpisom v forum je omogočen dostop do profila, kjer lahko član ali članica foruma spremlja lastno dejavnost na forumu v obliki enostavne statistike kot je na primer število lastnih prispevkov na forumu, število všečkov, število oddanih vprašanj in podobno.

Na vprašanje o:

- diskriminaciji na podlagi spola so člani in članice foruma največkrat povezali izkušnjo diskriminacije z zaposlitvijo, delovnim mestom oziroma poklici,
- družbenih izzivih pri uravnoveženi porazdelitvi vlog so se mnenja večinoma nanašala na spremembo pristopa pri vzgoji otrok,
- zaupanju lokalnega političnega odločanja glede na spol, so se člani in članice foruma skoraj enoglasno strinjali, da je napačen čas za županjo,
- področju, kjer je zaznati največjo neenakost med ženskami in moškimi, se je večina opredelila, da so politika in drugi odločevalski položaji v rokah moških,
- spremembi miselnosti glede zakoreninjenih stereotipov na podlagi spola, se je večina strinjala, da imajo moč za spremembe predvsem izobraževalne institucije,
- medijih, ki namenjajo pozornost slogu oblačenja političark, ne pa tudi politikom, so bili nekateri mnenja, da želijo mediji s tem pritegniti pozornost bralcev in bralk,
- tem, kaj lahko občina naredi za večjo enakost, so nekateri predlagali:
 - ❖ sistem izmenjave mame in očeta pri uporabi nege za otroka,
 - ❖ uvedbo popoldanskega javnega vrtca, zaradi lažjega usklajevanja službenih obveznosti in varstva otrok,

- ❖ uvedbo rubrike, ki bo namenjena tematiki enakosti spolov, v občinski časopis, ki ga vsak mesec dobi vsako gospodinjstvo v mestu,
- ❖ več dogajanj na temo enakosti v mestu,
- ❖ občinsko subvencioniranje žensk podjetnic v lokalnem okolju in večja promocija glede možnosti subvencioniranja,
- ❖ priznanje minimalno petih let pri pokojninski dobi ženskam, ker opravijo več gospodinskih del v svojem življenju (pri čemer bi bile vzpostavljene lestvice za priznanje let in drugi parametri),
- ❖ izobraževanje vseh zaposlenih v javnem sektorju na temo enakosti žensk in moških, ker se tako praksa prenese še na zasebni sektor,
- ❖ organiziranje poletnih delavnic za otroke, saj v času počitnic šole ne delujejo in starši nimajo varstva,
- ❖ izvajanje anket na temo enakosti spolov na lokalni ravni, saj se tako pridobi vpogled v potrebe mesta,
- ❖ da mora občina večjo pozornost nameniti urejanju urbanega lokalnega okolja na način, kjer se upošteva enakost žensk in moških (npr. osvetlitev neosvetljenih ulic, točk ali določenih krajev, ki dajejo ženskam večji občutek varnosti),
- ❖ boljšo ureditev povezav javnega prevoza (avtobusov), na način, da ustreza potrebam deklet in žensk v lokalnem okolju,
- ❖ uvedbo razdelka o enakosti na uradnem spletišču občine
- ❖ in drugo.

5 PROJEKTNA AKTIVNOST: OBLIKOVANJE AKCIJSKEGA NAČRTA ENAKOSTI SPOLOV ZA OBČINO JESENICE

Akcijski načrt za enakost spolov v lokalni skupnosti je strateški dokument, ki določa konkretne ukrepe, cilje, odgovornosti in časovni okvir za spodbujanje enakosti spolov na ravni lokalne skupnosti oziroma občine. Namen takšnega načrta je zmanjšati neenakosti med spoloma in zagotoviti enake možnosti za vse prebivalce, ne glede na spol, in na različnih področjih življenja, kot so zaposlovanje, izobraževanje, politična participacija, varnost, zdravje in tako dalje.

Skupaj s koordinatorico za enake možnosti žensk in moških Občine Jesenice smo opravili pregled stanja občinske strukture po mandatnih obdobjih in pridobili podatke, ki prikazujejo zastopanost po spolu v različnih organih, odborih in komisijah Občine Jesenice. S tem smo pridobili pomemben vpogled v stopnjo vključevanja žensk in moških v lokalne procese odločanja in upravljanja. Na osnovi tega smo oblikovali vsebino in določili štiri glavne cilje + dodatni cilj, ki jih bo zasledoval Akcijski načrt enakosti spolov v Občini Jesenice 2025-2027:

- **zagotavljanje integracije načela enakosti spolov v lokalno politiko;**
- **zagotavljanje uravnotežene zastopanosti in udeležbe žensk in moških v lokalni politiki in na različnih področjih javnega življenja na lokalni ravni;**
- **spodbujanje ekonomskih vidikov enakosti med spoloma;**
- **preprečevanje vseh oblik nasilja na podlagi spola;**
- +
- **pregled in spremljanje stanja po spolu v občini**, kar pomeni pripravo obsežnejše analize stanja po spolu v občini ter spremljanja stanja.

Več o konkretnih ciljih, ukrepih, aktivnostih, kazalnikih, roku izvedbe in odgovornosti za posamezne aktivnosti Akcijskega načrta prikazuje spodnja tabela:

Tabela 1: Akcijski načrt enakosti spolov v občini Jesenice

AKCIJSKI NAČRT ENAKOSTI SPOLOV V OBČINI JESENICE 2025-2027				
UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ROK IZVEDBE	NOSILEC, NOSILKA
Cilj 1: Zagotavljanje integracije načela enakosti spolov v lokalno politiko				
Spodbujanje spolno občutljive rabe jezika pri delovanju organa (v internih aktih, dokumentih, obrazcih, nagovorih, člankih in podobno)	1 Priprava smernic za spolno občutljivo rabo jezika.	Objava smernic za spolno občutljivo rabo jezika na občinski spletni strani/podstrani.	Junij 2025	Koordinatorica za enake možnosti, občina
	2 Seznanitev vseh zaposlenih Občine Jesenice in vseh izvoljenih, imenovanih oziroma potrjenih, ki delujejo za Občino Jesenice (občinski svet, nadzorni svet, odbori, komisije, krajevne skupnosti, drugi organi) s smernicami za spolno občutljivo rabo jezika.	Poslani dopisi z vsebino za spolno občutljivo rabo jezika.	Junij 2025	Strokovni/a sodelavec/ka občine
Spodbujanje enakosti spolov na različnih področjih v lokalni politiki	1 Vzpostavitev spletne podstrani/zavihka o enakosti spolov na spletišču Občine.	Vzpostavljena spletna podstran/zavihek spletišča	September 2025	Strokovni/a sodelavec/ka občine
	2 Objavljanje različnih novic, člankov in statistik (na podstrani, v časopisu Jeseničan, na družbenih profilih Občine) z različnih področij na temo enakosti spolov v občini Jesenice.	Število objav	Junij 2026	Občina, koordinatorica za enake možnosti
Cilj 2: Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti in udeležbe žensk in moških v lokalni politiki in na različnih področjih javnega življenja na lokalni ravni				
Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti žensk in	1 Spremljanje strukture: - vodstva uprave,	Tabelarni podatki, ki bodo javno dostopni na	Junij 2026	Strokovni sodelavec/ka občine, koordinatorica

moških v Občini	- odborov, komisij in drugih delovnih teles na podlagi spola	podstrani/zavihku spletišča Občine		za enake možnosti
Spodbujanje aktivne udeležbe in uravnotežene zastopanosti žensk in moških v upravljanju in javnem življenju	1 Organizacija in izvedba dogodka (predvsem za ženske in dekleta) »Dan odprtih vrat z direktorico občinske uprave in podžupanjo«	Število udeleženk (in udeležencev) na dogodku	Avgust 2026	Občina, koordinatorica za enake možnosti
		Objava dogodka v vseh javnih glasilih Občine	Avgust 2026	Občina
	2 Predstavitev zgodb uspešnih žensk, ki zavzemajo odločevalske in vodstvene položaje v občini Jesenice (direktorice, predsednice, nadzornice in drugo)	Število objavljenih zgodb na podstrani/zavihku spletišča Občine in javnih glasilih Občine	Januar 2027	Občina, koordinatorica za enake možnosti
Cilj 3: Spodbujanje ekonomskih vidikov enakosti med spoloma				
Odprava vseh oblik diskriminacije na podlagi spola pri zaposlovanju in delu	1 Spremljanje: - strukture zaposlenih v Občini na podlagi spola - strukture kandidatur za delovna mesta v Občini na podlagi spola	Tabelarni podatki, ki bodo javno objavljeni	2027	Občina
	2 Organizacija promocijskih in ozaveščevalnih dogodkov na temo enakosti žensk in moških in zaposlovanja ter pri delu	Število udeleženk in udeležencev na javnih dogodkih	2027	Relevantne NVO, Občina, koordinatorica za enake možnosti
Informiranje o izobraževalnih smereh in promocija poklicev, v katerih je moški ali ženski	1 Organizacija dveh izobraževalno - ozaveščevalnih in promocijskih dogodkov na temo rušenja stereotipov o:	Število žensk, deklet na dogodkih Število moških, fantov na dogodkih	2027	Koordinatorica za enake možnosti, NVO, Občina Jesenice in druge relevantne organizacije

spol manjšinsko zastopan	- tradicionalnih moških poklicih in - tradicionalnih ženskih poklicih	Število organizacij, ki sodelujejo na dogodkih		
Cilj 4: Preprečevanje vseh oblik nasilja na podlagi spola				
Ozaveščanje zaposlenih in širše javnosti o nasilju na podlagi spola	1 Organizacija ali sodelovanje pri dogodkih ozaveščanja kot so npr. mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami in podobno	Število dogodkov	2027	Občina v sodelovanju z relevantnimi institucijami (NVO, CSD...)
Podpora programom in aktivnostim za žrtve nasilja	1 Sofinanciranje programov in aktivnosti za žrtve nasilja (svetovanje, informiranje, zagovorništvo,...)	Število sofinanciranih programov in aktivnosti Število uporabnikov in uporabnic	2027	Občina
	2 Podpora preventivnim programom in akcijam za mladostnike in mladostnice	Število preventivnih programov in akcij Število uporabnikov in uporabnic	2027	Občina v sodelovanju z relevantnimi institucijami (NVO, zdravstvo,...)
Cilj 5: Pregled in spremljanje stanja po spolu v občini				
Vzpostavitev sistema za zbiranje podatkov po spolu	1 Priprava analize stanja po spolu in njena javna objava	Št. objavljenih analiz stanja na občinskem spletišču in drugih glasilih občine	2027	Občina, koordinatorica za enake možnosti
	2 Spremljanje stanja po spolu in javna objava	Št. objav o posodobitvi stanja po spolu na občinskem spletišču in drugih glasilih občine	2027	Občina

Akcijski načrt enakosti spolov v občini Jesenice 2025 - 2027 je bil poslan preko elektronske pošte Občini Jesenice, po prejemu pa je imela občina na voljo dve možnosti:

- takojšnje sprejetje tega strateškega akta (sprejme ga lahko župan, brez potrditve občinskega sveta) ali pa
- uvrstitev dokumenta v odločanje in potrditev občinskemu svetu.

Občina Jesenice se je odločila, da bo ta strateški dokument o enakosti uvrstila v sejno gradivo ter v odločanje in potrditev občinskemu svetu na redno občinsko sejo, ki se bo odvila 21. maja 2025, zato smo izpolnili še dodaten dokument - predlog sklepa, ki zahteva navedbo pravne podlage, uvod, obrazložitev in utemeljitev občinskemu svetu za sprejem akcijskega načrta enakosti spolov.

Velja pa omeniti, da je akcijski načrt za enakost spolov dokument, ki ga lahko sprejmejo katerekoli organizacije in institucije, javne in zasebne, ne samo lokalne skupnosti oziroma občine, saj je namen dokumenta spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi ter odpravljanja diskriminacije na podlagi spola na vseh družbenih področjih.

6 PROJEKTA AKTIVNOST: OKROGLA MIZA O ENAKOSTI

Okrogla miza o enakosti žensk in moških je projektna aktivnost, s katero se bo zaključil enoletni projekt Good afternoon, my name is gender equality. Okrogla miza je priložnost, kjer lahko svoj vidik v obliki debate in odprte, vključujoče ter večplastne razprave izrazijo nevladne organizacije, občinske strukture, splošna zainteresirana javnost ter druge relevantne entitete. Prednosti okrogle mize so:

- vključenost različnih perspektiv, kar prisotnim omogoča oblikovanje širše slike,
- spodbujanje dialoga, lastnega razmišljanja in prepričanja,
- rušenje stereotipov na podlagi spola,
- slišanje marginaliziranih mnenj,
- ozaveščanje in krepitev zavedanja ter znanja,
- motiviranost za nadaljnje delovanje – spodbuda za aktivno državljanstvo,
- ustvarjanje varnega okolja za izražanje mnenj,

zato vljudno vabljeni vsi!

Slika 12: Vabilo na okroglo mizo o enakosti spolov

Vir: lasten

ZAKLJUČEK S PRIPOROČILI

V času trajanja projekta smo na podlagi različnih metod ugotovili, da v lokalni skupnosti oziroma med občani in občankami, ne glede na njihovo starost, obstaja velika konfuznost glede definicije oziroma interpretacije koncepta enakosti spolov. Zmedenost, zadržanost in določen odpor se navezuje na povezovanje enakosti spolov s prevladujočimi trendi in agendami, transspolnostjo, enakostjo spolne usmerjenosti ali spolne identitete, skrajnim feminizmom in podobno.

Naslednja ugotovitev se je nanašala na potrditev prisotnosti in močne zakoreninjenosti spolnih stereotipov pri ciljnih skupinah. Stereotipi na podlagi spola lahko omejujejo posameznike in posameznice, ustvarjajo nepotrebne pritiske in stiske, poglobljajo neenakost in povzročajo izključenost.

Da bo koncept enakosti spolov zaživel v praksi in se približal v svojem napredku drugim vrednotam EU, ki so bolj napredne, močnejše in uveljavljene (npr. vladavina prava, demokracija), je potrebno še veliko vlagati v:

- različna lokalna sodelovanja, povezovanja in partnerstva - javni, zasebni in nevladni sektor, različne starostne skupine, vključevanje ranljivih skupin...,
- ozaveščevalne aktivnosti in formalno ter neformalno izobraževanje o enakosti spolov,
- redno spremljanje in evalvacijo relevantnih podatkov,
- sistemske ukrepe in dolgoročne rešitve kot so finančne spodbude, sprejem strateških dokumentov, spodbujanje vključujoče kulture v javnem prostoru itd.